

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ VELİ SEMİNERİ

MESLEK NEDİR?

- Meslek; bir kimsenin hayatını kazanmak için yaptığı, kuralları toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi ve becerilere dayalı etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir.
- Meslek seçiminin sağlıklı bir şekilde yapılması; hayatımızın akışını değiştirecek, hayatımızı şekillendirecek sonuçları doğuracağından oldukça önemlidir.

MESLEK GELİŞİM SÜRECİ

- Mesleki tercihler ilk çocukluk döneminde hayal kurma ile başlarken, ilk ergenlik döneminde ilgilerin ön plana çıkması ile devam eder. 17-18 yaşlarında ise artık gençlerden gerçekçi karar vermelerini ve seçimler yapmasını bekleriz.

Meslek seçiminde rol oynayan faktörler

- İlgi ve yetenekler
- Değerler
- İstek ve hayaller
- Cinsiyet ve fiziksel özellikler
- Çalışma alışkanlıkları ve okul başarısı
- Ülkenin ekonomik durumu
- Teknolojik gelişmeler
- Mesleğin toplumdaki yeri ve gelir durumu
- Akran etkisi
- Ailenin sosyoekonomik durumu/beklentileri
- Öğretmenlerin düşünceleri

Çocuğumuzu ne kadar tanıyoruz

Nelere ilgi duyuyor?

- **İlgi nedir?** :İşin gerektirdiği etkinlikleri yapmaktan hoşlanma derecesi

Nelere yeteneği var?

- **Yetenek nedir?**:Herhangi bir davranışı , bilgiyi veya beceriyi öğrenebilmek için doğuştan sahip olduğumuz kapasite

Güçlü yönleri neler?

Mesleki değerleri neler?

- **Mesleki değer:** Bir mesleği bizim için değerli kılan özellikler

Ortaöğretimdeki çocuklardan beklentiler

- Lisedeki programlar içinden kendine uygun alanı/dalı/dersleri seçmeleri, kendi ilgi ve yeteneklerine uygun seçmeli dersleri ve ders dışı etkinlikleri seçmeleri.
- Kendi ilgi, yetenek, özellik ve koşullarına uygun üst öğrenim alternatifleri hakkında bilgi edinmeleri.
- Kendi ilgi, yetenek ve özelliklerine uygun meslek/iş alternatifleri ve koşulları hakkında doğru ve geçerli bilgiler edinmeleri.
- Eğitsel ve mesleki kararlarını uygulanabilirlik ve kendine uygunluk açısından gerçekçi olarak değerlendirebilmeleri.
- Düşündüğü üst öğrenim ve meslek alternatifleri açısından kendi güçlü ve sınırlı yönlerinin farkında olmaları

Kendilerine uygun meslek seçmiş olan kimseler ileride mutlu, verimli, üretken, işini seven bireyler olurken; yeteneklerine , ilgilerine ve kişisel özelliklerine uygun olmayan meslekler seçen bireyler, işinde verim düşüklüğü yaşayabilir, mesleğini değiştirmek isteyebilir, sonuçta mutsuz ve verimsiz bireyler olabilirler.

Ailelere öneriler

• Aileler, sahip oldukları kendi mesleğini ya da işyerini çocuklarının ne istediklerini anlamadan ya da dinlemeden onların sürdürmesini beklememelidir.

- Örn: Mimar olan bir babanın, oğlunu inşaat mühendisliğine yönlendirmeye çalışarak ortak iş yeri kurma ya da mevcudu devam ettirme yönünde telkin ya da yönlendirmede bulunmamalıdır.)

• Ana babalar bazen “çocuklarının iyiliği ve mutluluğu için kendi hayallerini çocuklarının gerçekleştirmesini isteyebilirler. Sık sık duyduğumuz “ben olamadım, çocuğum olsun” düşüncesi, yeterli potansiyeli olmayan bir çocuk için mutsuzluk kaynağı olabilir.

• Çocuklarınızın geleceğe ilişkin planlarını dikkate alın, Yapamayacakları ve hiç ilgilenmedikleri konularda onları zorlamayın.

- Örneğin; matematik ve fen derslerinde başarılı olamayan bir çocuğun mühendis veya doktor olması konusunda zorlanmaması gerekir

Ailelere öneriler

- Anne ve babalar, kendi çocuklarını arkadaş çevreleri arasında, alan ve meslek tercihleri konusunda kıyaslamamalıdır.
 - Örneğin: Türkçe- Matematik alanında başarılı olan çocuğun, kardeşinin/ arkadaşının Fen- Matematik alanındaki başarısı karşısında başarısız görülmesi gibi..)
- Meslekler hakkında kendi algılarındaki durumlara göre olumsuz tutumlar sergilememelidir.
- Çocuğunuz yaz tatilinde çalışmak istiyorsa onu yüreklendirebilir, olanak oluşturabilirsiniz. İş yaşamı konusunda deneyim kazanması yararlı olacaktır.

Ailelere öneriler

- Kendini gerçekleştirebileceği, mutlu ve başarılı olabileceği bir mesleği seçebilmesinde ona fırsat vermelisiniz.
- Mesleğin seçilmesi sorumluluğunu çocuğunuza bırakmalı, neyin iyi olduğuna kendimiz karar vermemeliyiz.
- Kendi geleceği için çaba harcamasına ve uygun alanı keşfetmesine fırsat tanımaliyiz.
- Deneyimlerimizi çocuklarınızın önlerindeki engelleri kaldırarak, bilgiye ulaşma yollarını göstermede kullanmalıyiz.

Ailelere öneriler

Çocuğumuzun zayıf olduğu yönleri yerine güçlü olduğu yönlerini vurgulamaya çalışmalıyız. Zorlanan çocuk kendini kanıtlama çabası içine girecek ve yapabileceklerini göz ardı ederek kendisi için ulaşılması zor hedefler koyacaktır. Önemli olan çocuğun neler yapabileceğini belirleyip ondan o ölçüde başarı beklemektir.

Çocuğunuzu kendine güvenen, başarılı ve mutlu bir birey olarak yetiştirmek istiyorsanız onu karşılaştığı zorlukları aşması için desteklemelisiniz.

Aileler seçenekleri görmesinde çocuklarına yardımcı olmalı ancak seçimi ve kararı çocuklarına bırakmalıdır. Ancak kararı çocuğa bırakmanın, karar anında çocuğu yalnız bırakmak olmadığı unutulmamalıdır. Meslek seçimi konusunda yol gösterilebilir, fikrînizi söyleyebilirsiniz ama son kararı siz değil, çocuğunuz versin.

İŞKUR'un web sitesinde bir online sözlük var: Meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarının özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlük.

<http://esube.iskur.gov.tr/Meslek/meslek.aspx>

- İlgili üniversitenin ve bölümün sayfasını okuyun. Dersleri inceleyin.
- Mümkün olursa mezunlarıyla konuşun

<http://www.iskur.gov.tr>'den Mesleki Yönelim Test Bataryasını çocuğunuzun doldurmasını sağlayabilirsiniz.

- Mesleki Yönelim Test Bataryası, Mesleki eğitim planlaması yaparak adayların doğru işe yerleştirilmesi, doğru mesleki kurslara yönlendirilmesi ve meslek seçim aşamasındaki öğrencilere yardımcı olunması amacıyla İŞKUR tarafından kullanılan testtir.

NOTLAR

- Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından hayata geçirilen birçok proje lise döneminden başlayıp üniversite mezuniyeti sonrasında kapsayan süreçte genç yeteneklere destek sunmaktadır
- Ofis, tüm gençlerimize fırsat eşitliği çerçevesinde veriye dayalı hizmet sunmak amacıyla dijital araçlar geliştirmiştir. Bu araçların başında gelen DABİS ile meslek seçiminde objektif veriler üzerinden hizmet sunma imkânı sağlanmaktadır.
- Ülkemiz iş gücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılayan nitelikli mezunlar yetiştirilmesine destek olmayı hedefleyen Ofis, aynı zamanda genç yetenekleri keşfetmek, mevcut ve geleceğe dönük ihtiyaçları tespit ederek ülkemiz insan kaynağının etkin planlanmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

DABİS

DABİS - Amaç

Danışman Bilgi Sistemi (DABİS), Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı tarafından lisans mezunlarının işgücü piyasası performanslarını değerlendirmek ve bu sonuçların tercih danışmanlığı ile mesleki...

 cbiko.gov.tr

- Meslekî rehberlik, bireyi kendi ilgi ve yeteneği ile meslekler hakkında bilgi sahibi yaparak kendine uygun bir mesleği seçip bu alanda ilerlemesine yardım etme sürecidir
- Meslek seçim sürecinde ilgi, yetenek ve değerleriniz ile meslekleri tanımak için okul rehberlik servisiniz ile görüşebilirsiniz.

**Anne-baba çocuğuna inanırsa, çocuk da kendine inanır.
Kendine inanan çocuğa da zamanla herkes inanır.
(Dođan Cücelođlu)**

GÜLSÜM POLAT
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

